

- підземних джерел водопостачання;
- використання застарілих технологій водопідготовки, неефективних у відношенні очистки і знезараження води від збудників вірусних інфекцій;
- незадовільний стан водопровідних мереж;
- недостатнє використання підземних джерел для централізованого водопостачання;
- відсутність законодавчої бази, яка б стимулювала модернізацію малоефективних систем водопідготовки.

Література

1. Королев А.А., Богданов М.В. Медицинская экология. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 192с.
2. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області в 2007 році.
3. Трохименко Г.Г., Дерко Н.І., Казначеева Н.О. Дослідження впливу скидів зворотних стічних вод Криворізького металургійного комбінату на стан основних компонентів біоти річки Інгулець // Рибне господарство України. – 2007. - № 5. –с. 6 – 12.
4. Хотько Н.И., Дмитриев А.П. Водный фактор в передаче инфекций. – Пенза. – 2002. – 232с.

ЗАБРУДНЕННЯ ДНІПРА ТА РЕЗУЛЬТАТИ ЦЬОГО ВПЛИВУ НА ЕКОСИСТЕМИ, ЩО ЗНАХОДЯТЬСЯ НА ШЛЯХУ ДО ЧОРНОГО МОРЯ

Шанька А.Ю., Міськевич С.В.

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Українська частина басейну Дніпра займає 48,6 % території країни. Басейн Дніпра має високу економічну, соціальну, природничу, історичну і духовну цінність для українського народу. Водними ресурсами власне Дніпра забезпечується близько 70% потреб України у прісній воді. В басейні Дніпра сконцентровано сотні промислових підприємств, в тому числі "брудних" (металургія, хімічне виробництво, добування руди і вугілля) і водоемних галузей (теплова і атомна енергетика). Зміни гідрологічного режиму поверхневих вод пов'язані із надмірною зарегульованістю стоку малих і середніх річок (стік цих річок зарегульовано на 30-70%, а подекуди – до 100%) та будівництвом каскаду Дніпровських водосховищ.

Широкомасштабна меліорація земель у басейні Прип'яті призвела до того, що багато річок (особливо – малих) були повністю чи частково спрямлені й каналізовані. Повне руйнування торфового шару на великих осушених територіях (більше 1 млн.га) призводить до формування в басейні Прип'яті напівпустельної зони через локальні виходи на поверхню пісків, що підстилають торфові поклади.

Вплив хімічного забруднення антропогенного походження викликаний інтенсивним розвитком промисловості, сільського господарства, урбанізацією і розвитком транспортної мережі в басейні Дніпра. Зі стічними водами до водних об'єктів басейну надходить 900 тис.т забруднюючих речовин. В Україні нараховується близько 5 тис. об'єктів збереження непридатних пестицидів і агрохімікатів, розташованих переважно у сільській місцевості. В українській частині басейна Дніпра розташовано 1310 полігонів та інших місць складування чи поховання відходів. Тут також знаходиться 161 об'єкт розміщення токсичних відходів, куди звозять матеріали, що містять токсичні речовини в концентраціях, які перевищують максимально припустимі значення більш ніж у 50 разів.

Виникла евтрофікація (штучне підвищення продуктивності водойми за рахунок збільшення вмісту біогенних (азот, фосфор) та органічних речовин) внаслідок зменшення проточності й розширення площі мілководних ділянок, зумовлених побудовою каскаду Дніпровських водосховищ. Основними причинами евтрофування водойм є змив мінеральних добрив із сільськогосподарських полів та забруднення вод стоками тваринницьких комплексів.

Чимало шкоди завдало забруднення радіонуклідами, пов'язане, в першу чергу, з наслідками аварії на ЧАЕС. Основними джерелами забруднення радіонуклідами є також атомні електростанції (в басейні Дніпра є 20 ядерних реакторів, 13 з яких працюють в Україні), підприємства з видобутку й переробки уранової сировини, а також об'єкти поховання радіоактивних відходів.

Як відомо, Дніпро впадає в Чорне море, тому до і так забрудненої морської води постійно додаються тони забрудненої прісної. Стан екосистеми Чорного моря критичний. Протягом останніх десятиліть відбувались евтрофікаційні процеси, забруднення морського шельфу токсичними речовинами, абразія берегів, зменшення біологічної різноманітності й рибних запасів, значні втрати рекреаційних ресурсів.

Унаслідок забруднення води й перевилу значно змінився склад іхтіофауни Чорного моря. Протягом останніх років спостерігається загальний спад вилу риби, причому найбільше це стосується цінних видів — скумбрії, пеламіди, лосося, бичка, кефалі, натомість на перше місце виходять малоцінні види — шпрот і хамса. До Червоної книги України занесено чотири види чорноморських осетрових: білугу, шипа, стерлядь і атлантичного осетра.

Оздоровлення морської екосистеми можливе лише у разі зменшення антропогенного тиску на неї та оздоровлення басейну Дніпра.